

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας

Σύνοψη διαμεσολάβησης

Η περιορισμένη αναδρομικότητα του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στους δικαιούχους του Δημοσίου (τριετής παραγραφή)

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Χρήστος Α. Ιωάννου
Ειδικοί επιστήμονες: Γιάννης Τσελεκίδης

Ιανουάριος 2015

Σύμφωνα με όσα ορίζει το άρθρ. 60 του ΠΔ 169/2007 που ρυθμίζει τα συνταξιοδοτικά ζητήματα των συνταξιούχων του δημοσίου, δεν επιτρέπεται για κανένα λόγο η χορήγηση αναδρομικών συντάξεων πέραν της τριετίας από την πρώτη ημέρα του μήνα στον οποίο εκδίδεται η συνταξιοδοτική πράξη από την Γενική Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ). Βασικός λόγος θέσπισης του συγκεκριμένου κανόνα δικαίου είναι η διατήρηση της αναγκαίας ισορροπίας του κρατικού προϋπολογισμού που θα μπορούσε να διαταραχθεί από οικονομικές αξιώσεις ιδιαίτερα μεγάλου ύψους.

Για τον παραπάνω λόγο, πολλές διαμαρτυρίες πολιτών έφτασαν στον Συνήγορο του Πολίτη. Συγκεκριμένα, παρά το γεγονός ότι οι ίδιοι είχαν επιδείξει την δέουσα προσοχή και επιμέλεια στις υποχρεώσεις τους και οι καθυστερήσεις οφείλονται αποκλειστικά στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την έκδοση και καταβολή των συντάξεων, έχασαν τις αναδρομικές συντάξιμες αποδοχές τους που υπερέβαιναν την τριετία. Σε μία χαρακτηριστική περίπτωση, πολίτης υπέβαλε την παραίτησή της ως καθηγήτρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το 2010. Επειδή είχε και προγενέστερο χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπήχθη στις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης. Η Δ/ση Συντάξεων του ΓΛΚ εξέδωσε το 2011 συνταξιοδοτική πράξη με μόνο το χρόνο ασφάλισης της στο Δημόσιο, αναμένοντας την απάντηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, προκειμένου να συνυπολογισθεί στον συντάξιμο μισθό ο χρόνος που η ασφαλισμένη διένυσε σε αυτό το Ταμείο. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ απάντησε 3 χρόνια αργότερα, και αυτή η καθυστέρηση είχε ως αποτέλεσμα να εκδοθεί η τροποποιητική πράξη του ΓΛΚ με την οποία υπολογίσθηκε και ο χρόνος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αλλά τα αναδρομικά χορηγήθηκαν από την 01.04.2011 ήτοι από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσης της τροποποιητικής πράξης. Έτσι η πολίτης έχασε συντάξιμες αποδοχές έξι (6) μηνών χωρίς δική της υπαιτιότητα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε σχετικό πόρισμα στις 5 Ιουνίου 2014 στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών στο οποίο επεσήμανε ότι:

α) Η παραπάνω καθυστέρηση εμπίπτει κατά το διοικητικό δίκαιο στην έννοια της «παράλειψης» των υπηρεσιών να εξετάσουν τις αιτήσεις συντάξεων μέσα στις προθεσμίες που προβλέπει ο νόμος. Το γεγονός αυτό μπορεί να οδηγήσει σε στέρηση των προσδοκώμενων συντάξιμων αποδοχών, λόγω της εφαρμογής της περιορισμένης τριετούς αναδρομικής καταβολής των αιτηθέντων συντάξιμων αποδοχών, όπως ο νόμος ορίζει.

β) Η τριετής περιορισμένη αναδρομικότητα χορήγησης συντάξεων από το ΓΛΚ ανεξαρτήτως αιτίας έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α.). Με το συγκεκριμένο άρθρο θεσπίζεται γενικός και απόλυτος κανόνας με τον οποίο κατοχυρώνεται ο σεβασμός της παρουσίας κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου. Στην έννοια της προστατευόμενης παρουσίας εντάσσεται και το δικαίωμα λήψης σύνταξης και κοινωνικοασφαλιστικών εν γένει παροχών.

γ) Η οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση που θεσπίζει περιορισμένο χρόνο αναδρομικής ισχύος τριών ετών πρέπει να είναι σύμφωνη και με τις επιταγές του Συντάγματος, διότι η αφετηρία της αναδρομικής έκτασης του δικαιώματος δεν πρέπει να συνδέεται με τυχαία και απρόβλεπτα γεγονότα που βρίσκονται εκτός του πεδίου επιρροής του ενδιαφερομένου (για παράδειγμα την μη έγκαιρη έκδοση της διοικητικής πράξεως κανονισμού ή την αναπροσαρμογή της σύνταξης λόγω ενδεχομένης αδυναμίας ή αμέλειας της διοικήσεως). Ο περιορισμένος χρόνος αναδρομικής ισχύος πρέπει να συνδέεται με συγκεκριμένα γεγονότα, που βρίσκονται εντός του πεδίου επιρροής του ενδιαφερομένου όπως είναι η έγκαιρη κατάθεση της αίτησης κανονισμού ή αναπροσαρμογής της

σύνταξης, και η έγκαιρη άσκηση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου του ένδικου βοηθήματος (δικαστική προσφυγή).

Γι' αυτό το λόγο η Ανεξάρτητη Αρχή πρότεινε την κατάργηση της σχετικής διάταξης.

Εναλλακτικά ζήτησε να επανεξεταστεί η ίδια η νομοθετική διάταξη του άρθρου 60 παρ. 1 του Κανονισμού Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και να προσαρμοστεί στα νέα πραγματικά δεδομένα, επιμηκύνοντας την αναδρομική καταβολή από τρία σε πέντε χρόνια.

Συμπληρωματικά θα μπορούσαν να θεσπιστούν διευκολύνσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες πολιτών που επιθυμούν να προσφύγουν δικαστικά, προκειμένου να μειωθεί το οικονομικό κόστος που θα επωμισθούν, όπως η απαλλαγή τους από τα δικαστικά τέλη και παράβολα και η δυνατότητα αυτοπρόσωπης δικαστικής παράστασής τους ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου).

Τέλος, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ανάγκη δημοσιονομικής σταθερότητας που επιβάλλει ο κρατικός προϋπολογισμός, θα ήταν δημοσιονομικά ανεκτό, αξιώσεις πέραν της τριετίας να καταβάλλονται τμηματικά σε δόσεις, η κάθε μία εκ των οποίων δεν θα μπορεί να υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο ποσοστό της απαίτησης, η οποία στο σύνολό της θα επιμεριστεί σε επόμενους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Η Γενική Διεύθυνση Συντάξεων του ΓΛΚ, τον Σεπτέμβριο του 2014, απέστειλε έγγραφο στην Ανεξάρτητη Αρχή στο οποίο αναφέρεται ότι προτάσεις του πορίσματος έγιναν δεκτές από τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών και οι διατάξεις του επίμαχου άρθρου θα τροποποιηθούν στο αμέσως επόμενο συνταξιοδοτικό νομοσχέδιο. Έκτοτε όμως το ζήτημα αυτό παραμένει σε εκκρεμότητα.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο Τμήμα Επικοινωνίας :

Παραγυιός Πέτρος τηλ. 2131306625
Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 2131306604